

[A. C. Normann.]

ud over hvad jeg allerede har sagt, henvise til de meget udførlige bemærkninger, jeg gjorde derom ved lovens gennemførelse — de findes i Folketingstidende 1951-52, sp. 4770 ff.

Jeg kan i princippet slutte mig til lovforslagets bestemmelser vedrørende de tomme aktieselskaber; men jeg er ikke sikker på, at forslaget ikke vil støde på uforudsete — og måske også nogle forudselige — vanskeligheder, der kunne begrunde en ændring. Der må efter min mening tages hensyn til, at bogførte værdier ofte er lavere end salgsværdien, og der bør i alt fald gives en rimelig frist til, at en ordning kan findes.

Der finder ved overtagelse af tomme aktieselskaber ofte en urimeligt virkende omgåelse af skattelovens bestemmelser sted, noget, der hverken af den højtærede handelsminister eller af ordførerne er nævnt som argument for forslaget, men som jeg synes taler stærkt for en ændring. I alt fald for mit vedkommende skulle det nærmest være det, der skulle kunne bevæge mig til at bidrage til, at den ændring blev gennemført, at man ved køb af tomme aktieselskaber, som man så fører værdier ind i fra forretninger, man er i besiddelse af, og som går godt — enten private firmaer eller andre aktieselskaber — kan skaffe sig en formueforøgelse, som er skattefri. Jeg vil gerne henlede ministerens opmærksomhed på dette, for at også disse virkninger kan blive undersøgt. Jeg for min del er tilbøjelig til at tro, at det hurtigt vil blive erkendt, at det er en af de væsentligste grunde til, at man skal beskæftige sig med spørgsmålet om de tomme aktieselskaber.

Jeg vil også gerne nævne en mulighed, som udvalget måske kunne tage under overvejelse: om der ikke i vor ellers så gode og effektive aktieselskabslov kunne tilvejebringes en lidt bedre betryggelse for de aktionærer, der er i mindretal. Jeg kunne tænke mig, at man indførte en bestemmelse om, at aktionærer, der repræsenterer f. eks. 25 pct. af aktiekapitalen, skulle have ret til mandat i bestyrelsen.

Det er ikke hensigten med den tanke, jeg her nævner, og som jeg har interesseret mig for i nogle år, på nogen måde at bidrage til at forflygtige flertallets ansvar, for så vidt heller ikke flertallets indflydelse, men

kun at muliggøre det for folk, der har bundet et betydeligt beløb i en virksomhed, at varetage deres helt legale og fornuftige økonomiske interesser. Flertallet kan jo derefter fastsætte antallet af medlemmer således, at det også i fremtiden bevarer majoriteten i bestyrelsen i det omfang, det i øvrigt ønsker det.

Jeg tror, at en sådan mindretalsbeskyttelse ville bidrage til at fjerne nogle vildskud på den sunde og demokratiske ejerform, som aktieselskabsformen jo er.

Det er for samfundet, for hvilket så meget afhænger af, at fremtidens investeringsbehov kan dækkes — og navnlig for et lille samfund, der ikke kan løfte de store opgaver på enkeltmandsbasis — uhyre nyttigt, at der ansøres til, at de enkelte borgers opsparede midler kan komme til at virke på en solidarisk basis, således som det finder sted i aktieselskaber — ellers kan vi ikke klare os i konkurrencen — og dertil tror jeg at en god aktieselskabslov kan bidrage meget.

Men jeg må altså tage forbehold over for enkelte punkter. Det gælder med hensyn til konvertering af tilgodehavender til aktier, og det gælder som antydning adgangen til aktiebogen, dels bestemmelsens realitet, dels dens formulering, der gør det muligt for enhver uden besvær at omgå bestemmelsen. Jeg mener altså, at bestemmelsen i sig selv ikke er udformet med tilstrækkelig omtanke.

Kort før dette møde fik jeg øje på en artikel i Børsen — den er fremdraget tidligere i debatten — af højesteretssagfører Niels Klerk, der er ekspert i selskabsret. Højesteretssagføreren peger i slutningen af sin meget instruktive artikel på det synspunkt, som det ærede medlem hr. Paabøl også har fremhævet, og som han har understreget ved at citere højesteretssagfører Klerks artikel.

Det er netop en af de ting, jeg i 1952 hævdede ville ske: at man hindrede den demokratiske kapitaldannelse, som finder sted, og som kunne finde sted i alt fald i langt højere grad end hidtil, hvis funktionærer, arbejdere og mindre sparere også fik adgang til at placere deres penge i aktieselskaber, og da navnlig, hvis man kunne bidrage til, at funktionærer og arbejdere fik interesse i deres egen virksomheds